

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobkyně: **M. M.**, narozená dne x
státní příslušností x
bytem v ČR: x
zastoupená JUDr. Miroslavou Dekanovou, advokátkou
sídlem Štítného 30/710, 130 00 Praha 3

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2020 č. j. OAM-962/ZA-ZA11-P15-PD1-2016

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení shora specifikovaného rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále také „správní orgán“), jímž jí podle ust. § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), nebyla prodloužena doplňková ochrana.
2. Žalobkyně v doplnění žaloby namítala, že trvá na tom, že jí v zemi původu stále hrozí nebezpečí, pro které jí byla udělena doplňková ochrana a že závěry žalovaného jsou nesprávné. Měla za to, že nový prezident byl vychován přechozím prezidentem a jeho

metody jsou nebezpečnější než ty, které používal přechozí prezident, protože jsou skryté a záludné. Poukázala na video o krutostech v Uzbekistánu, které popisuje situaci v Uzbekistánu. Žalovaný také údajně nevěnoval ve svém rozhodnutí pozornost tomu, jak výrazně vzrostl počet žádostí o azyl mezi rokem 2015 a 2020. Tvrdila, že žalovaný se ve svém rozhodnutí snažil vytvořit dojem, že současný prezident Šavkat Mirižojev, který podepsal 16. 8. 2017 výnos o nových biometrických pasech pro zahraniční a zrušení výjezdních víz změnil situaci v zemi původu natolik, že nebezpečí, které hrozilo, pomine, ale ona trvala na tom, že skutečnost je zcela jiná.

3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě nesouhlasil s obsahem žalobních námitek, neboť měl za to, že nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení. Uvedl, že při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobkyní a přihlédl k nim, shromáždil adekvátní a aktuální informace o zemi původu a vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
5. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalobkyně k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřila svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním bez nařízení jednání.
6. Správní spis pak obsahuje zejména následující pro danou věc podstatné dokumenty: rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky č. j. OAM-962/ZA-ZA11-P16-2016 ze dne 4. 8. 2017, žádost o prodloužení mezinárodní ochrany ze 20. 5. 2019, protokol o pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 10. 10. 2019, informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 102817/2019-LPTP ze dne 7. 3. 2019, informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 119896/2017-LPTP ze dne 22. 11. 2017, informace OAMP – Uzbekistán ze dne 11. 2. 2019, žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 8. 2019 č. j. OAM-962/ZA-ZA11-P15-PD1-2016.
7. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobkyně dne 20. 5. 2019 podala prostřednictvím své právní zástupkyně žádost o prodloužení udělené doplňkové ochrany na území České republiky, v níž uvedla, že o prodloužení doplňkové ochrany žádá z důvodu, že stále splňuje podmínky pro mezinárodní ochranu, neboť se nemůže do Uzbekistánu vrátit, jelikož by tam byl ohrožen její život. Žalobkyni byla doplňková ochrana ve smyslu § 14a zákona o azylu, jako jedna z forem mezinárodní ochrany na území České republiky, udělena na dobu 24 měsíců rozhodnutím správního orgánu č. j. OAM-962/ZA-ZA11-P16-2016 ze dne 4. 8. 2017, které nabylo právní moci dne 29. 8. 2017. Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 5. 2020 č. j. OAM-962/ZA-ZA11-P15-PD1-2016 nebyla žalobkyni podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu prodloužena doplňková ochrana.
8. Při pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany dne 10. 10. 2019 žalobkyně sdělila, že život v Uzbekistánu pro ni v tuto chvíli představuje nebezpečí, její manžel říká, že co se týče jejich rodiny, tak se situace v Uzbekistánu vůbec nezměnila. Uzbeki, kteří pobývají na území České republiky, se dle jejího mínění jistě dozvěděli, že požádala o azyl. V případě návratu by tak zcela jistě přišla o život, jelikož v Uzbekistánu je podání žádosti o

mezinárodní ochranu v jiné zemi trestáno. Myslela si, že doplňková ochrana jí byla udělena z důvodu businessu jejího manžela a také proto, že byli v kontaktu s řadou uprchlíků, kteří přijeli v roce 2005 a požádali v České republice o mezinárodní ochranu. Před její žádostí o azyl vycestoval do Uzbekistánu člověk, který byl v kontaktu s uprchlíky, byl zbit a bylo mu zrušeno vízum k vycestování. Měla za to, že v jejím případě přetrvávají důvody pro udělení mezinárodní ochrany a jsou dokonce větší, než byly dříve. Očekávala, že by byla v případě návratu týraná, mučena a byla by dotazována, proč byla v azylovém středisku v Brně. O jejím povolení k pobytu a azylové žádosti se údajně mohli dozvědět další občané Uzbekistánu během jejího pobytu na území České republiky. V Uzbekistánu žijí sestry a matka žalobkyně, se kterými je v každodenním kontaktu. Následně popsala své rodinné vazby na území České republiky. K ekonomickým, kulturním, sociálních vazbám či jiným závazkům na území České republiky sdělila, že žádné nemá. V závěru pohovoru uvedla, že se do Uzbekistánu nikdy nevrátí.

9. Soud posoudil předmětnou věc následovně:

10. Podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu *osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.*
11. Městský soud v Praze připomíná, že žalobkyni byla rozhodnutím č. j. OAM-962/ZA-ZA11-P16-2016 ze dne 4. 8. 2017, udělena doplňková ochrana ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. Důvodem pro její udělení bylo, že správní orgán nemohl po posouzení tehdejších informací o situaci v zemi původu žalobkyně vyloučit, že by jí v případě návratu do Uzbekistánu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve formě mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azyly, a to zejména s ohledem na tehdejší znění migračních předpisů Republiky Uzbekistán, pravidel a postihů, které byly aplikovány na všechny navracující se občany této země po pobytu v zahraničí, včetně žadatelů o mezinárodní ochranu.
12. V napadeném rozhodnutí odůvodnil žalovaný zásadní změnu poměrů tím, že v případě žalobkyně pominuly již důvody, pro které jí byla udělena doplňková ochrana, neboť v zemi státní příslušnosti žalobkyně došlo k zásadním změnám tamní politické a bezpečnostní situace, a to i ve vztahu k důvodům, pro něž jí byla doplňková ochrana udělena.
13. Soud souhlasí s žalovaným, že se poměry v Uzbekistánu od vydání rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany ze dne 4. 8. 2017 podstatně zlepšily a prodloužení doplňkové ochrany již není zapotřebí.
14. Podle informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 22. 11. 2017, která zpracovává poznatky Zastupitelského úřadu v Taškentu, se u Uzbeků žijících v zahraničí uzbecké státní orgány aktivně zaměřují zejm. na odpůrce režimu, občanům Uzbekistánu je při každém

překročení hranic důsledně razítkován cestovní pas, každý občan musí projít pasovou i celní kontrolou. Občané Uzbekistánu jsou v rámci trestního práva sankcionováni za nezákonný výjezd, vstup nebo přechod hranice. Uzbecká legislativa nepředpokládá sankce pro osoby, jež se vrací do vlasti po dlouhodobějším pobytu v zahraničí; pro tyto osoby rovněž není známa existence nějakých omezení, mají přístup k sociálnímu, zdravotnímu systému, vzdělání i na trh práce. Dle uzbecké legislativy nehrozí žádný postih osobám, jež podaly v zahraničí žádost o udělení mezinárodní ochrany; výběrově jsou vyslýchány osoby, jež se vrátily ze zahraničí, dle neoficiálních informací neposkytne-li někdo dostatečné údaje o svém předchozím pobytu v zahraničí, není mu uděleno výjezdní povolení. Ekonomičtí či studijní migranti úřady obvykle nezajímají, zjišťují však titul pobytu v zahraničí, jelikož mají podezření na získání cizího státního občanství; dvojí občanství není umožněno. Nezaregistruje-li se občan Uzbekistánu během svého pobytu v zahraničí u uzbeckého zastupitelského úřadu a zároveň v zahraničí pobývá již déle, než je platnost jeho výjezdního štítku, nemá to negativní důsledky pro možnost jeho návratu do vlasti; vypršení platnosti výjezdního štítku v zahraničí není překážkou při návratu do Uzbekistánu a nezakládá trestný čin nezákonného překročení hranice, sankce legislativa nepředpokládá. Na rozdíl od pasu legislativa nezmiňuje výjezdní štítek jako doklad potřebný pro registraci, v případě vypršení platnosti výjezdního štítku by však zastupitelský úřad patrně nejprve řešil výjezdní štítek, až poté by umožnil registraci; nemá-li občan cestovní pas, měl by obdržet certifikát k návratu do vlasti, v této fázi není sankce předpokládána, vrací-li se do země původu s certifikátem, musí se do 10 dní dostavit na pracoviště Ministerstva vnitra a požádat o nový pas. Pobýval-li uzbecký občan v zahraničí po dobu delší, než na kterou mu to bylo povoleno výjezdním štítkem, příp. se v zahraničí neregistroval u příslušného zastupitelského úřadu, nemělo by to mít dle legislativy dopad na občana; v praxi je možno očekávat potíže při vydání nového výjezdního povolení, kdy budou uzbecké orgány vyžadovat objasnění pobytu v zahraničí a důvody nesplnění povinností.

15. Dle informace žalovaného ze dne 11. 2. 2019 se s nástupem nového uzbeckého prezidenta v zemi objevily známky uvolnění, někteří lidé dříve stíhaní za protistátní či teroristickou činnost byli omilostněni, někteří uzbečtí disidenti mohou cestovat, do Taškentu se může vrátit organizace Human Rights Watch, podle jejíž výroční zprávy z roku 2018 pokračoval nový prezident ve slibných krocích k nápravě špatné pověsti stran dodržování lidských práv v zemi; uvolněny byly též podmínky v uzbeckých věznicích a změnil se podmínky cestování do zahraničí. Hrozbě mučení čelily ve zvýšené míře osoby nařčené z islámského extremismu. Od 1. 1. 2019 je možné cestovat do zahraničí bez výjezdního víza.
16. Podle informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 7. 3. 2019, která zpracovává poznatky Zastupitelského úřadu v Taškentu, dochází k postupnému uvolňování represivního postoje režimu vůči obyvatelstvu, přístup vůči odpůrcům a oponentům režimu je nadále nekompromisní, posun nastal v tom, že od dřívějšího preventivního útlaču celé společnosti dochází k přechodu na selektivní směřování represivních akcí. Chce-li občan využít možnosti vycestovat bez výjezdního štítku, musí si opatřit nový cestovní pas, nadále platí povinnost registrovat se při dlouhodobých pobytech v zahraničí na zastupitelském úřadu, pokračují důsledné hraniční kontroly a razítkování pasů.
17. Nejenže uvedené zprávy zcela vyvrací obavy žalobkyně, jež by mohly být relevantní ve vztahu k důvodům, pro něž jí byla doplňková ochrana udělena, ale prokazují podstatné zlepšení situace oproti původnímu řízení. Ze zpráv, které popisovaly poměry v zemi v původním řízení, např. uzbeckým občanům, kteří v zahraničí požádali o mezinárodní

ochranu, hrozily po návratu postihy včetně uvěznění, včasné neprodloužení výjezdního povolení při pobytu v zahraničí bylo trestným činem a občanům s propadlým povolením výjezdu hrozily po návratu vysoké finanční pokuty až uvěznění (informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 2. 6. 2016. Kromě dílčího uvolnění poměrů obecně se tak především změnil přístup k řadovým občanům, kteří v zahraničí pobývali dlouhodobě či tam podali žádost o mezinárodní ochranu, oproti dřívějšímu preventivně represivnímu postupu; nyní reálně hrozí represe teroristům a oponentům režimu.

18. K podstatnému zlepšení poměrů v Uzbekistánu v uvedeném ohledu se vyslovil též Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v usnesení ze dne 13. 11. 2019, č. j.: 3 Azs 81/2019 – 33: *„Problematika postupu veřejné moci vůči občanům Uzbekistánu navracajícím se ze zahraničí a politická situace v Uzbekistánu po nástupu nového prezidenta Šavkata Mirzijojeva však již byla judikaturou Nejvyššího správního soudu řešena. V usnesení ze dne 3. 10. 2018, č. j. 6 Azs 291/2018 – 25, kasační soud na podkladě obdobného skutkového stavu jako v nyní projednávané věci shledal Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 22. 11. 2017, č. j. 119896/2017-LPTP, spolu se zprávou ČTK ze dne 31. 1. 2018 o aktuálních změnách politického režimu v zemi, aktuálními a dostatečnými (přičemž se jednalo o podklady menšího rozsahu, než si opatřil žalovaný v nyní projednávané věci). Ve zmiňovaném usnesení se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěrem žalovaného, který uvedl, že ačkoli tamější vláda „[p]obyt svých občanů poměrně bedlivě sleduje, ekonomičtí migranti ani neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu obvykle nečelí po návratu do Uzbekistánu problémům ze strany státních orgánů. V případě dlouhodobého pobytu občanů v zahraničí lze v praxi očekávat pouze potíže těchto osob při vydání nového výjezdního povolení v budoucnu“ (zvýraznění přidáno).“*
19. Žalobkyně se ve vlasti politicky neangažovala, a přestože je muslimka, tak uvedla, že do mešity nechodí, tudíž svou víru nijak veřejně neprezentuje, takže její označení za oponenta režimu či islámského extrémistu ze strany uzbeckých orgánů je nanejvýš nepravděpodobné. Individuální poměry žalobkyně proto soud neposoudil jako horší oproti ostatním uzbeckým občanům, kteří dlouhodobě pobývali v zahraničí a požádali zde o mezinárodní ochranu.
20. Soud je názoru, že žalovaný oproti tvrzením žalobkyně posoudil změnu klíčových skutečností, přičemž situace v zemi se natolik změnila, že na pozadí změn v zemi a situace žalobkyně žalovaný správně dovodil, že jí při návratu do Uzbekistánu již nebezpečí vážné újmy nehrozí. Žalobkyni nanejvýš hrozí komplikace v souvislosti s případným vyřizováním nového pobytového oprávnění. Není tak již dán důvod pro udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, jelikož se pro uzbecké občany, kteří se nachází v obdobné situaci jako žalobkyně, poměry ve vlasti podstatným způsobem zlepšily.
21. Informace o zemi původu, z nichž žalovaný vycházel, považuje soud za relevantní, aktuální, objektivní a dostatečně adresné. Jakkoliv země zůstává autoritářským státem, poměry ve vztahu k žalobci i jiným osobám v obdobném postavení se výrazně změnily. Změna poměrů není jen formální, ale projevuje se i v praxi, zprávy reflektují skutečný stav, nejsou pouze opisem přijaté právní úpravy. Přestože v Uzbekistánu stále dochází k mučení, represe se nově omezují na určité skupiny obyvatel (např. islámské extrémisty a politické disidenty), mezi něž žalobkyně nepatří.
22. Obrazový záznam, na který žalobkyně odkazuje v doplnění žaloby, nebyl soudu zaslán, proto se tímto nemohl zabývat.

23. Ke konstatování, že žalovaný nevěnoval v napadeném rozhodnutí pozornost tomu, jak výrazně vzrostl počet žádostí občanů Uzbekistánu o azyl mezi rokem 2015 a 2020, soud uvádí, že obecné statistiky bez vazby na konkrétní případ žalobkyně nejsou způsobilé zpochybnit závěr správního orgánu, že již není zapotřebí doplňkovou ochranu prodlužovat. Doplňková ochrana byla žalobkyni udělena s ohledem na tehdejší znění migračních předpisů Republiky Uzbekistán a pravidel a postihů, které byly aplikovány na všechny navracející se občany této země po pobytu v zahraničí. Vzhledem ke skutečnosti, že ze spisového materiálu jasně vyplývá, že od srpna roku 2017 platí nová legislativa ohledně navracejících se občanů Uzbekistánu, která dle závěrů Nejvyššího správního soudu vedla ke zlepšení postupu státních orgánů, tak nárůst azylových žádostí od roku 2015 nemá žádnou spojitost s problematikou navracejících se osob do Uzbekistánu, která je v případě žalobkyně zásadní. Dle Nejvyššího správního soudu dochází od nástupu nového prezidenta k dostatečnému zlepšení situace a nárůst azylových žádostí po tomto datu, tak nemůže být spojován s problematikou navracejících se osob. Soud tak neshledal tuto žalobní námitku důvodnou.
24. Soud dále nenalezl nedostatky v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném, a to jak v odůvodnění, tak i výroku a poučení. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu. Postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny důležité okolnosti, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Při zjišťování skutkového stavu vycházel žalovaný např. z informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 102817/2019-LPTP ze dne 7. 3. 2019, z informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 119896/2017-LPTP ze dne 22. 11. 2017, z informace OAMP – Uzbekistán ze dne 11. 2. 2019. Tyto údaje pochází dle názoru soudu z nezávislých zdrojů a jsou dostatečně objektivní. Shromážděné podklady jsou přílehavé na poměry žalobkyně, např. údaje o situaci uzbekých občanů dlouhodobě pobývajících v zahraničí představují způsobilý podklad pro posouzení, zda je namístě žalobkyni doplňkovou ochranu prodloužit. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě odůvodnil své rozhodnutí. Žalovaný tak v žádném případě neporušil ust. § 2 odst. 1, § 3 (ve spojení s § 2 odst. 4), § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů ani jiná ustanovení správního řádu či jiných právních předpisů.
25. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. července 2021

JUDr. Marcela Rousková, v.r.
samosoudkyně